

Kilpailijan starttikoulutus ratsastuskilpailuihin, EVR ry

(Materiaalina käytetty SRL:n Kilpailijan starttikurssi -materiaalia, www.ratsastus.fi)

Ratsastuskilpailuihin

Miksi haluat kilpailemaan?

→ On hyvä miettiä, millaisia syitä on lähteä kilpailemaan. Kaikki kilpailijat eivät aina kilpaile toisiaan vastaan, joillekin suurin syy on oman kehityksen seuraaminen.

Mitä hyötyä kilpailemisesta on?

→ Ratsastaja saa ulkopuolisen tuomarin arvion omista taidoistaan ja kehittämiskohteistaan. Kilpaileminen on aina itsensä ylittämistä ja mahdollisimman hyvän suorituksen hakemista.

Ratsastustaidot kisakunnossa

Mitä taitoja täytyy hallita ennen kuin voi lähteä kilpailemaan? Miten voi arvioida omaa taitotasoa?

→ Ratsastuksenopettajat arvioivat mielellään kanssasi omaa tasoasi ja sitä, mille tasolle kannattaa lähteä kilpailemaan. Ratsukon tulee pystyä suoriutumaan vaadituista tehtävistä ilman suuria vaikeuksia. EVR pyrkii järjestämään eritasoisia kilpailuja vuoden mittaan, jos juuri seuraavissa kilpailuissa ei ollut sinulle sopivaa tasoa, se todennäköisesti seuraavissa kisoissa on mukana.

Milloin on valmis siirtymään tasolta toiselle? Kilpailevatko kaikki aina ”omalla tasollaan”?

→ Kun edellisen tason rata sujuu jo hyvin ja ilman ongelmia voi siirtyä seuraavalle tasolle. Valittu taso riippuu kuitenkin aina myös ratsukosta – yhden hevosen kanssa 60cm esterata sujuu hyvin, jonkin toisen hevosen kanssa 40cm on oikea luokkavalinta. Tästä syystä hevosen valinta vaikuttaa myös tasoon, nuori ja kokematon poni ei ole valmis kilpailemaan heA-luokkia kouluratsastuksessa, vaikka ratsastaja olisikin kuinka taitava, samoin vuoden ratsastanut ei ole valmis heA-luokkaan, vaikka ratsuna olisi suomenmestaruustason hevonen. Näin ollen Kokematon Poni+Taitava ratsastaja = heC, Suomenmestari+Aloittelija = heC, Suomenmestari+Taitava ratsastaja = heA, Kokematon Poni+Aloittelija = huono yhdistelmä. Miksi?

Hevonen kisakumppanina

Millainen on hyvä hevonen aloittelevalla kilpailijalla?

→ Hyvä aloittelijan kilpailuhevonen on sellainen, joka on itselle tuttu, tasainen ja varma.

Miten hevosen käytös voi muuttua kilpailutilanteessa verrattuna kotioloihin? Miten ratsastajan käytös vaikuttaa tähän?

→ Monet hevoset ottavat niin sanotusti ”kierroksia” kilpailutilanteesta, vaikka ne normaalisti tunnilla olisivatkin rauhallisia. Ne saattavat peruuttaa, kieltäytyä liikkumasta, säikkyä, pyrähdellä, pukitella tai jopa nousta pystyyn. Tästä syystä hevosjaossa ei turvallisuussyistä voida huomioida ihan kaikkien jokaista toivetta. Ratsastaja voi omalla käytöksellään vaikuttaa hevosen mielialaan. Varma ja rauhallinen

ratsastaja rauhoittaa olemuksellaan ja tekemisillään myös hevostaan, jännittynyt ja epävarma ratsastaja taas siirtää omaa jännitystään myös hevoseen. Opettajat auttavat mielellään hevostoiveiden valinnassa.

Vanhemman vastuu

Millainen vanhempien rooli voi olla?

→ Vanhempien tärkeä tehtävä on muun muassa kannustaa, tukea, tsemrata ja huolehtia lapsen turvallisuudesta.

Mitä vanhempien vähintään tulisi tietää ja osata?

→ Vanhempien on hyvä olla perillä oman lapsen taidoista ja siitä, mitä kilpailuissa vaaditaan milläkin tasolla. Vanhemman on hyvä käydä kilpailusäännöt sekä EVR:n ja EVRK:n ohjeistus kilpailijoille läpi yhdessä lapsen kanssa.

Mistä vanhemmat ovat vastuussa?

→ Vanhemmat ovat vastuussa alle 15-vuotiaan kilpailijan sääntötuntemuksesta.

Harjoittelu ja valmentautuminen

Mihin kaikkiin asioihin voit saada apua opettajalta/valmentajalta?

→ Ratsastuksenopettajat auttavat mielellään ja vastaavat kilpailuihin liittyviin kysymyksiin niin oikean tason valinnasta, hevostoiveista kuin siitä, mitä kannattaa juuri tietyn hevosen kanssa huomioida, kun kilpailuihin menee.

Kilpailuihin valmistautuminen

Mitä tavaroita tarvitset kilpailuihin?

→ Kilpailuihin tarvitset mukaan siistin ratsastusasun, jäsenkortin, rahaa osallistumismaksua varten ja mahdollisesti hevosen valmisteluun liittyviä asioita, kuten letityskuminauhoja.

Millaisia henkilöitä kilpailuihin liittyy? Mikä heidän tehtävänsä kilpailuissa on?

→ Kilpailujen järjestämisestä vastaa ratsastusseura yhdessä ratsastuskoulun kanssa. Ratsastuskoulun henkilökunta vastaa hevostenjaosta sekä hevosten vuokraamisesta kilpailuihin (hevosvuokra sisältyy osallistumismaksuun). Ratsastusseura nimeää yleensä 3 vastuuhenkilöä kilpailuihin. He huolehtivat käytännön järjestelyistä kilpailuissa. Lisäksi jokainen vapaaehtoinen ja kilpailija ovat tärkeässä roolissa oman toimihenkilötehtävänsä suorittamisen kannalta. Kilpailujen sujuvuuden kannalta on tärkeää, että toimihenkilöt ovat ajoissa paikalla ja suorittavat oman tehtävänsä. Toimihenkilövastaavalta saa apua ja lisätietoja omasta tehtävästään, jos siitä on kysyttävää. Tyhmiä kysymyksiä ei ole, mielummin kysy, kuin toimit väärin!

Kutsu kisoihin

Mitä tietoja kilpailukutsussa on?

→ Käytännössä kutsussa mainitaan ainakin kilpailujen järjestäjä, kilpailupaikka ja päivämäärä, kilpailujen alkamisaika, ilmoittautumismääräykset, kilpailun yhteystiedot sekä ratsastettavat luokat tietoineen. Luokista kerrotaan kilpailuohjelma tai arvostelu, maksut ja palkinnot sekä mainitaan, millaisille ratsukoille luokka on avoin.

Miten kilpailuihin ilmoittaudutaan?

→ Sähköpostilla tai kotisivujen ilmoittautumislomakkeen kautta (suositeltavaa).

Kilpailupäivän aikataulu

Millainen on kilpailupäivän aikataulu ja mitkä asiat siihen vaikuttavat?

→ Ratsastuskilpailuissa yleensä kilpailuja edeltävänä päivänä julkaistaan aikataulu, josta selviävät ratsukkojen lähtöajat. Ennen tätä on yleensä julkaistu alustava lähtölista sekä hevosjako EVRK:n ratsukoiden osalta. Aikatauluun vaikuttaa mm. ratskoiden määrä, verryttely, tauot.

Miten kilpailupäivä kannattaa suunnitella ja aikatauluttaa?

→ Oma aikataulu kannattaa suunnitella siten, ettei tule kiire hevosen kuntoon laitossa, verryttelyyn menossa, omassa suorituksessa eikä toimihenkilötehtävässä. Hevosen kuntoon laitosta ja pois hoitamisesta kannattaa sopia sen toisen ratsastajan kanssa.

Kilpailusuorituksen jälkeen

Jos kilpailusuoritus on mennyt huonosti ja se harmittaa, miten ratsastajan tulisi toimia?

→ Halutessaan tuomarilta voi kysyä palautetta omasta suorituksesta. Arvostelupaperia (jos sellainen on) voi myös näyttää omalle ratsastuksenopettajalleen ja keskustella hänen kanssaan siitä, mitä ensi kerralla voisi tehdä toisin. Niin ratsastajilla kuin hevosillakin on erilaisia päiviä, sama ratsastaja saattaa suoriutua yksissä kilpailuissa todella hyvin, ja seuraavissa taas samalla hevosella huonosti.

Miten hevosesta huolehditaan suorituksen jälkeen?

→ Hevosen kanssa kävellään joko selästä käsin tai maasta käsin hetki oman suorituksen jälkeen. Tämän jälkeen hevonen joko viedään talliin ja hoidetaan pois kuten normaalin ratsastustunnin jälkeen (jos sillä ei mene enää muita ratsastajia tai seuraavan ratsastajan starttiin on paljon aikaa), viedään talliin varusteet päällä, löysätään satulavyötä ja kiinnitetään hevonen riimusta suitsien päältä (jos seuraavan ratsastajan starttiin on vähän aikaa) tai luovutetaan hevonen heti seuraavalle ratsastajalle (jos seuraavan ratsastajan startti on hyvin lähellä omaa starttia).

Miten palkintojenjaossa toimitaan ja ketkä sinne menevät?

→ Palkintojenjako suoritetaan yleensä heti luokan lopuksi. Palkintojenjakoon saapuvat ratsukot kuulutetaan palkintojenjakoon. Ohjeistuksen mukaan sinne voi saapua joko ratsain tai jalkaisin kilpailuasussa.

Kilpailusäännöt

KILPAILULUVAT Kaikkiin ratsastuskilpailuihin osallistumiseen tarvitaan ratsastusseuran jäsenyys tai Green Card (vain Hevoshullukisat). Tällöin ratsastaja tarvitsee maksuttoman E-kilpailuluvan (ei tarvita Hevoshullukisoissa). Opetushevosilla starttaavien pitää olla ratsastuskoulun tuntiratsastajia.

LÄHTÖJÄRJESTYS Luokkien lähtöjärjestys on pääsääntöisesti arvottu, mutta ratsastajien toiveet mahdollisuuksien mukaan huomioiden. Tärkeää on myös jättää riittävä väli samalla hevosella starttaavien väliin. Ponit lähtevät estekilpailuissa joko luokan alussa tai luokan lopussa, jos rata sisältää sarjaesteen.

Kouluratsastus

KOULURATSASTUSOHJELMAT JA KOULURATA Kouluratsastuskilpailuissa suoritetaan ohjelmia, jotka sisältävät erilaisia liikkeitä. Ohjelmat suoritetaan kouluratsastusradalla, joka on suorakaiteen muotoinen tasapohjainen alue ratsastuskentällä tai maneesissa. Kouluratsastusohjelmat löytyvät www.ratsastus.fi/ → materiaalit.

RATSASTAJAN VARUSTEET 1-tason kilpailuissa kilpailuasuksi käy siisti asu. Väljät pusakat, liehuvat kaulaliinat eivätkä hupparit ole suositeltavia. Ratsastajien on käytettävä kannuksia. Valekannukset ilman nuppia ovat sallittuja kaikissa luokissa. Verryttelyalueella raippa voi olla, mutta muistathan, että radalla ei saa olla raippaa mukana! Kouluratsastaja muistaa myös laittaa pitkät hiukset siististi kiinni. Ratsastajan varusteiden ylimääräistä koristelua tulee välttää.

HUOM! Hevoshullukisoissa ja yleensä raviluokissa kannusten käyttö on kielletty. Sen sijaan raippa saa olla mukana koko suorituksen ajan ja sitä saa tarvittaessa myös käyttää.

HEVOSEN VARUSTEET Kouluratsastuskilpailuissa hevosella kuuluu olla satula ja kuolaimelliset suitset. Kouluratsastuskilpailuissa hevosella ei saa käyttää apuohjia, kumitutteja, suojia tai pinteitä. Hevosen koristelemisen esimerkiksi nauhoilla tai ruseteilla onkin kilpailuissa kielletty lukuunottamatta potkivan hevosen merkiksi häntään sidottua punaista rusettia. Hännän ja harjan saa letittää, mutta se ei ole pakollista.

HUOM! Hevoshullukisoissa hevosella pitää olla sama varustus, kuin mitä sillä on normaalilla koulutunnilla, suojat ja apuohjat mukaan lukien.

VERRYTTELY Ratsastajat verryttelevät verryttelyalueella. Varsinkin talvella, kun ulkona ei juuri voi verrytellä, verryttely tapahtuu usein ryhmissä maneesissa. Tällöin esimerkiksi 6-8 ratsukkoa kerrallaan verryttelee maneesissa, minkä jälkeen he suorittavat radan. Kilpailijan pitää verrytellä hevosensa itse. Jos samalla hevosella kilpailee useampi ratsastaja, verryttelee kukin hevosen omaa suoritustaan varten. Muista verrytellä hevosta kohtuudella. Jos sillä on juuri ratsastanut toinen kilpailija, ei hevosta kannata väsyttää liiallisella verryttelyllä. Jos ratsusi on hapan muita hevosia kohtaan ja potkii herkästi, sen häntään voi sitoa pienen punaisen rusetin. Silloin muut ratsastajat ja esimerkiksi verryttelyalueen valvojat tietävät olla erityisen varovaisia hevosesi kohdalla. Samoin muista itse varoa hevosia, joiden hännässä on punainen rusetti varoituksena potkuvaarasta.

OHJELMAN SUORITTAMINEN Suorituksen saa aloittaa, kun tuomari on noussut seisomaan ja antanut lähtömerkin viheltämällä pilliin tai kilisyttämällä kelloa. Useimmiten kouluohjelmissa ensimmäinen suorituskohde on alkutervehdys. Ratsastaja tervehtii tuomaria ottamalla ohjat toiseen käteen, viemällä vapaan käden tarmokkaasti sivulle ja nyökkäämällä. Tuomari tervehtii takaisin ja istuu, ja ratsukko jatkaa suoritustaan. Ohjelma ratsastetaan aina ulkomuistista ja vaaditut tehtävät esitetään ratsastajan ollessa pisteen kohdalla. Maiskuttaminen tai muun ääniavun käyttäminen katsotaan kouluratsastuksessa virheeksi, josta saa virhepisteitä. Opettaja, valmentaja tai ystävä ei saa huudella ohjeita kilpailijalle suorituksen aikana.

Esteratsastus

ESTERATSASTUKSEN TARKOITUS Tarkoitus on esittää ratsastajan taito, tekniset valmiudet ja hevosen hallinta vaihtelevissa tehtävissä sekä hevosen suorituskyky, taito ja tottelevaisuus.

RATSASTAJAN VARUSTEET 1-tason kilpailuissa kilpailuasuun tulee kuulua ratsastussaappaat tai kengät,

ratsastushousut ja turvakypärä. Turvaliivin käyttöä suositellaan kaikissa kilpailuissa. Raippa ja kannukset ovat sallittuja, mutta vapaaehtoisia. Raipan maksimipituus on hypätessä 75 cm.

HEVOSEN VARUSTEET Esteratsastuksessa hevosien varusteet ovat huomattavasti vapaammin valittavissa kuin kouluratsastuksessa, eikä rajoituksia perusvarusteiden osalta juuri ole. Hevoselle tulee siis ne varusteet, jotka sille tulisivat myös estetunneille.

HUOM! Omien varusteiden käyttö (niiltä osin, kun ne hevosella muutenkin olisivat käytössä) on sallittua, mutta niiden sopivuus pitää **ehdottomasti** varmistaa tallin henkilökunnalta!

RATAPIIRROS Ratapiirros on piirros radasta. Se on esillä kilpailupaikalla vähintään 30 minuuttia ennen luokan alkua. Ratapiirrokselta selviää muun muassa esteiden sijainti, numero ja tyyppi (esim. pystyeste), lähtö- ja maalilinjan sijainti. Yleensä ratapiirroksessa esteiden hyppysuunta on merkitty nuolilla. Esteen hyppysuunnan erottaa myös siitä, millä puolella numero sijaitsee.

RATAAN TUTUSTUMINEN Radalle ei saa mennä kävelemään koska tahansa, vaan vain silloin, kun tuomaristo antaa siihen luvan. Tällöin ratsastajat voivat mennä tutustumaan rataa ilman hevosia. Rataa kävellessä on tarkoitus suunnitella ratsastettavat tiet, kiinnittää huomiota mahdollisiin ongelmakohtiin ja suunnitella miten niissä pitäisi ratsastaa. Voit kävellä rataa yhdessä kokeneemman kilpailijan kanssa.

VERRYTTELY Verryttelyalueella kaikki ratsastavat useimmiten samaan suuntaan, jolloin verryttelyalueen valvoja ilmoittaa suunnan vaihdosta. Toisten ratsastajien huomioon ottaminen on erittäin tärkeää, jotta vältetään vaaratilanteita. Kun aiot hypätä verryttelyesteen yli, huuda esimerkiksi ”este”, ”pysty” tai ”okseri”, jotta muut osaavat varoa sinua ja antaa tilaa hyppyy. Jos joku muu ilmoittaa hyppäävänsä esteen yli, älä mene esteen eteen tai taakse, vaan anna hyppääjälle tilaa. Jos verryttely tapahtuu ryhmittäin, tällöin 6-8 ratsukkoa kerrallaan verryttelee maneesissa, minkä jälkeen he hyppäävät kilpailuradan. Jos samalla hevosella kilpailee useampi ratsastaja, verryttelee kukin hevosensa omaa suoritustaan varten. Joskus, esimerkiksi kun verryttely on ryhmissä tai verryttely ulkona ja kisat maneesissa, tuomaristo voi antaa luvan radalle tultaessa yhteen verryttelyhyppyyn. Tällöin ratsastaja saa tehdä yhden hyppy-yrityksen jollekin esteelle (tuomarin määräämä tai oma valinta) ja hypätä sen esteelle määritellystä suunnasta. Tervehtiminen tapahtuu verryttelyhypyn jälkeen. Jos tervehdit tuomaria heti tullessasi radalle, se tulkitaan niin, ettet halua hypätä verryttelyestettä. Muista verrytellä kohtuudella rasittamatta hevosta liikaa. Muutama onnistunut hyppy kumpaankin suuntaan riittää. Jos ratsusi on hapan muita hevosia kohtaan ja potkii herkästi, sen häntään voi sitoa pienen punaisen rusetin. Silloin muut ratsastajat ja esimerkiksi verryttelyalueen valvojat tietävät olla erityisen varovaisia hevosesi kohdalla. Muista myös itse varoa hevosia, joiden hännässä on punainen rusetti.

KILPAILUSUORITUKSEN ALKU Kun kuulet, että kuuluttaja kuuluttaa radalle sinua edeltävän ratsukon ja ilmoittaa sinun valmistautuvan, voit pikkuhiljaa siirtyä radan portin luo odottamaan vuoroasi. Kun edellinen ratsukko on lopettanut ja portti avataan, saat mennä sisään radalle. Perusradalle mennessäsi muista tervehtiä tuomaria joko raippaa kohottamalla tai nyökkäämällä niin, että tuomari näkee (hän nyökkää tai tervehtii takaisin). Jos kilpailija ei tervehti tuomaria suoritus hylätään. Tervehtimisen jälkeen tuomari yleensä antaa äänimerkillä lähtöluvan ja lähtölinjan liputtaja nostaa lippunsa ylös sen merkiksi. Jos et ole varma oletko saanut lähtömerkin, kysy rohkeasti! Muista myös ylittää lähtölinja.

YLEISIMMÄT ARVOSTELUMENETELMÄT EVR:LLÄ

367.1 tai 367.2 (A0/TAITOARVOSTELU)

367.1 tai 367.2 (A2/A2)

A0 = virheitä suorittaneet jatkavat toiseen vaiheeseen. A2 = toisessa vaiheessa aika ja virhepisteet ratkaisevat, toiseen vaiheeseen pääsee puhtaan radan ensimmäisessä vaiheessa ratsastaneet.

Taitoarvostelu = toinen vaihe arvostellaan taitoarvosteluna. 367.1 = Jos ratsastat ensimmäisessä

vaiheessa puhtaan radan saat jatkaa suoraan ilman erillistä lähtömerkkiä toiseen vaiheeseen. 367.2 = Jos ratsastat perusradan virheittä saat uuden lähtömerkin toiseen vaiheeseen. Muista odottaa!

VIRHEPISTEIDEN KERTYMINEN Esteratsastuksessa virhepisteitä kertyy esteiden pudottamisesta, tottelemattomuusvirheistä ja enimmäisajan ylityksistä. (Kieltäytyminen, väärä tie, voltti, pysähtyminen.)

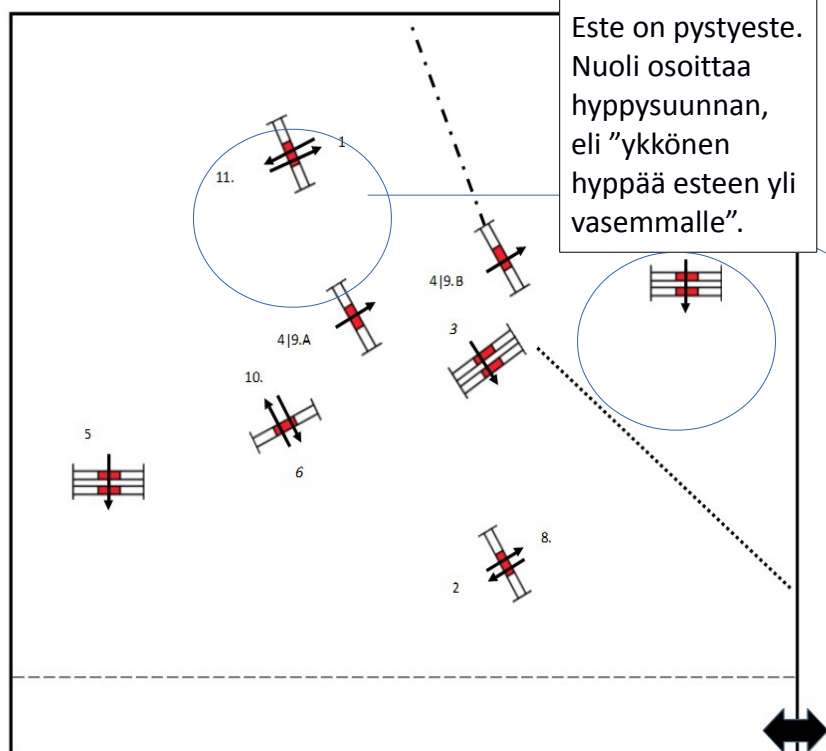
SUORITUKSEN HYLKÄÄMINEN Ratsukon suoritus joudutaan hylkäämään, jos ratsukko:

- lähtee radalle ennen lähtömerkkiä ja hyppää tai yrittää hypätä esteen, ellei kyseessä ole tuomariston hyväksymä verryttelyeste
- käyttää yli 45 sekuntia yhden esteen ylittämiseen,
- hyppää tai yrittää hypätä luokkaan kuulumattoman esteen (Kaikki kilpailuradalla olevat esteet eivät aina kuulu luokkaan! Huomioi ratapiirros ja numerointi.)
- hyppää esteet väärässä järjestyksessä, väärästä suunnasta tai jättää esteen hyppäämättä
- hyppää ensimmäisen esteen ennen kun on ylittänyt lähtölinjan
- poistuu radalta ennen kun on ylittänyt maalilinjan.

Punainen ja valkoinen lippu osoittavat hyppäsuuntaa

Esteen vasemmalla puolella ovat esteen numerot. Tässä sama este on perusradan este numero 2 ja toisen vaiheen este numero 8.

Este on pystyeste. Nuoli osoittaa hyppäsuunnan, eli "ykkönen hyppää esteen yli vasemmalle".

Este on okseri. Se on perusradan este nro 7 ja toisen vaiheen este nro 12.

EVR 1-tason esteratsastuskilpailut
su 20.9.2015

Lk1 Ristikolaluokka
arv. A.0.0 Perusrata 1-7 (vain 4a)

Lk2 50cm, Lk3 70cm, Lk4 90cm
arv. 367.1 (A2/A2)
Perusrata 1-7 | 2. vaihe 8.-12.

KAIKISSA KORKEUKSISSA
SAMA RATA!!

Ratamestari: Reeta Jäppinen

Tästä näkee perusradan ja toisen vaiheen esteet sekä arvostelumenetelmän.